

[Kai Moltke.]

funktion, at det elastiske og det automatiske er blevet bragt til ophør? Det får mig til at spørge den højtærede minister: hvordan har det private understøttede byggeri i den forløbne periode udnyttet sin kvota? Var denne udnyttelsesrate ikke så ringe, at man allerede nu kunne drage en vis erfaring af fortiden og sige, at tallet 10.000 lejligheder, som her står fast, men som kunne have været reguleret, i den givne situation burde forhøjes, for hvis det er sådan, at kun de sociale selskaber har opfyldt hovedformålet, hvorfor så ikke tage et klart standpunkt og udnytte lovens muligheder til den yderste grænse, hvor det drejer sig om fordelingen?

Her kommer nemlig også et andet spørgsmål ind, selv om jeg ved, at det drejer sig om en 3 års plan, og det er opsparingsordningen for de unge; vi ved endnu ikke, hvordan den kommer til at se ud, men vi ved, den er på trapperne. Jeg er udmærket godt klar over, at den højtærede boligministers arbejdsplan har et 3-årigt sigte, og at der vel også skal gå 3 år, før unge, der har opsparat regelmæssigt af deres løn eller på anden måde, får ret til en bolig. Men den højtærede boligminister venter vel, at det med tiden skal blive slet ikke så få unge, der ombytter en del af deres andre forbrugsgoder med det at skaffe sig en lejlighed, at det altså bliver et temmelig antageligt tal, der får ret til at stille krav om en bolig. Ja men så går jeg virkelig ud fra, at de skal placeres inden for det sociale byggeri som det billigste og ikke skal placeres i det dyre byggeri, og at dette altså endnu ukendte antal unge skal glide ind under rammerne af de 10.000 lejligheder, som der her er tale om fra den højtærede boligministers side. Bliver det så ikke en smule knebent, knebent også for de sociale selskaber, som gennem denne lov forpligtes til i deres ældre ejendomme at stille 10 pct. af alle lejligheder, som bliver ledige, til rådighed for mindstbemidlede? Jeg tror ærlig talt, at hvis der var ræson i galskaben, skulle man i hvert tilfælde ikke så stærkt understrege dette tal, 10.000 lejligheder i de sociale selskaber, som en maksimumsgrænse. Jeg ville i den højtærede boligministers sted i stedet for benytte lejligheden til at understrege, at dette ifølge

loven er den absolutte minimumsgrænse for det fremtidige byggeri.

Dernæst skal jeg beskæftige mig lidt nærmere med et par af de punkter, som er draget frem her, og som udgør lovforslagets grundpiller, nemlig to omstridte paragraffer, § 6 og § 53. Jeg forstår sådan set godt, at man på et tidspunkt, hvor parcelhusbyggeriet ifølge den højtærede boligministers beretning i de sidste år har udgjort 60 pct. af det samlede byggeri og endvidere er et byggeri af broget kvalitet, at man da siger: ville det ikke være rimeligt, om folk, som havde råd til det, gav et større eget indskud ved fremtidigt parcelhusbyggeri? Og det er vel ud fra en lignende tankegang, at ideen med at stryge forsikringsselskabernes garanti og nedsætte lånegrænsen til 75 pct. er fremkommet.

Medens vi er ved lånegrænser, og før jeg går videre, vil jeg sige, at jeg kunne godt tænke mig, at man i udvalget også kastede et blik på muligheden for eventuelt at flytte andre lånegrænser. Det er jo ingen hemmelighed, at en af de ting, som diskuteres i øjeblikket i de sociale boligselskaber, er, at lånerammen for første og anden prioritet i kredit- og hypoteksforeninger jo er temmelig lav i forhold til sikkerheden. Jeg har endogså hørt, at enkelte af disse institutter ikke skulle være uvillige til ved visse former for byggeri at gå med til at slække på den stramme lånegrænse, og at man forhandler med andre. Ville det ikke være en sund udvikling, om regeringen støttede sådanne bestræbelser, som jo ville gøre disse meget mystiske tredieprioritetslån fra realkreditinstitutterne en lille smule mindre tyngende? Når jeg nu ser, at overgangen fra nettolånsprincip til bruttolånsprincip så at sige vil forhøje eget kapitalindskud fra vel omkring 6 pct. til 7½ pct., så ved jeg ikke, om det er helt rigtigt, om man ikke skulle støtte boligforeningernes bestræbelser for at skaffe sig billigere lån i stedet for at sigte på denne fordyrelse, som måske kan have sit formål, som måske kan have sin forklaring, hvor det drejer sig om former for byggeri, som man gerne vil bremse lidt, men som jeg finder det temmelig malplaceret at overføre på de sociale selskaber, der har en fornuftig social funktion. Det er altså en ting, som jeg godt kunne lide at få fremdraget i udvalget under den kommende